

Bendrosios ES elektros rinkos kūrimo problemos ir ateitis

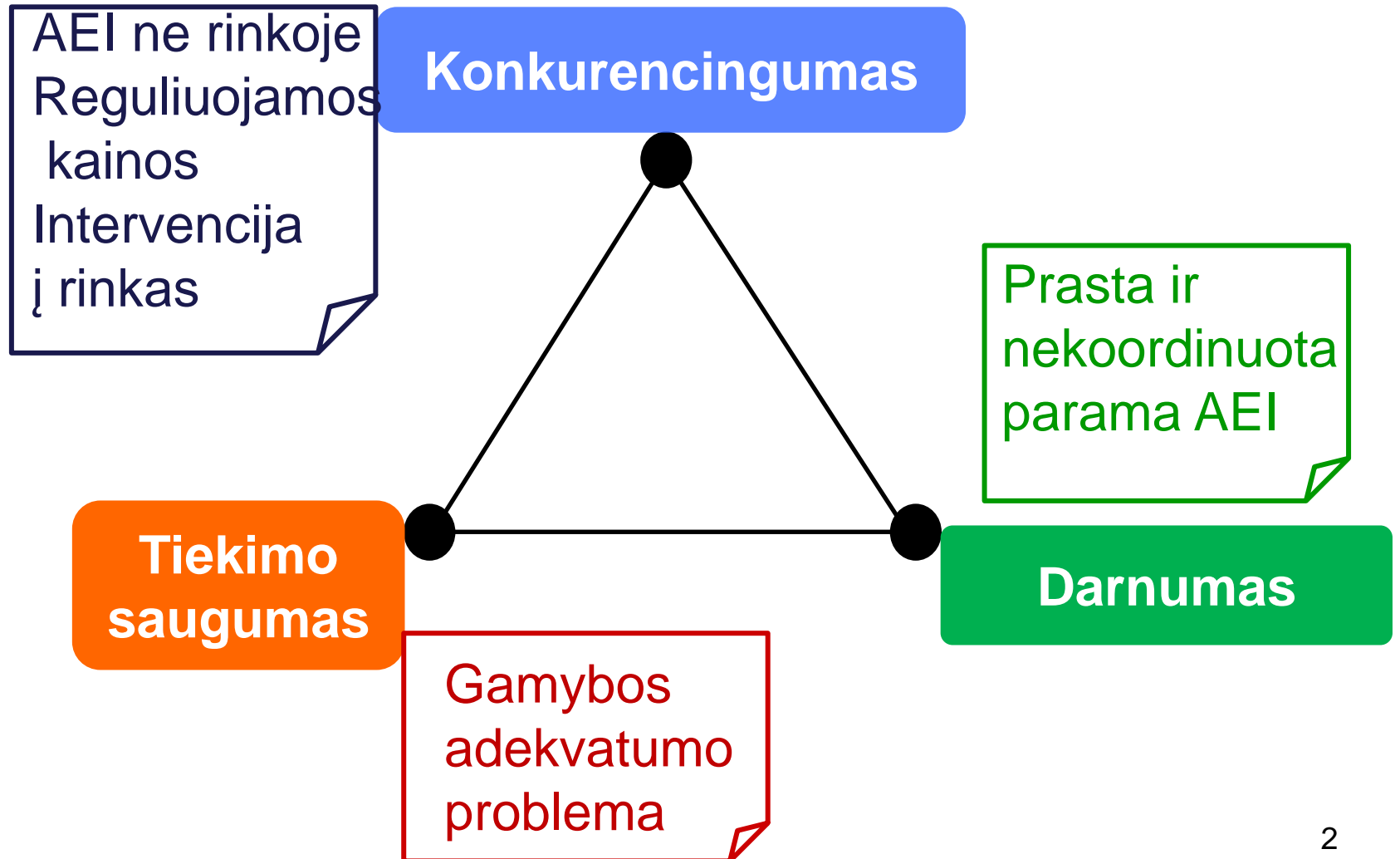
Vidmantas Jankauskas
VGTU profesorius

EEA konferencija

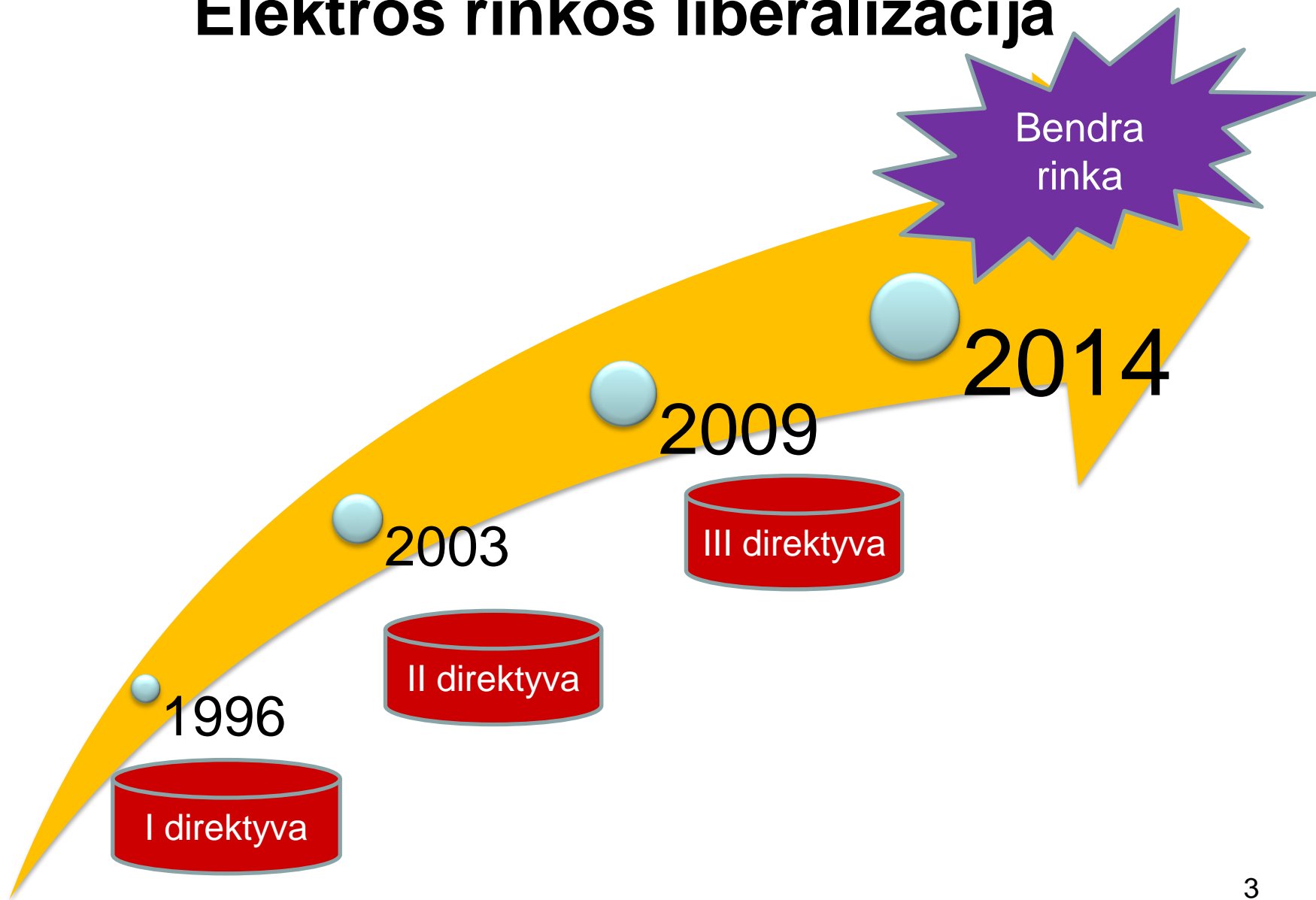
***Lietuvos energetika: ar subalansuosime
ekonomiką, politiką ir aplinkosaugą***

Vilnius, 2014 balandžio 10 d.

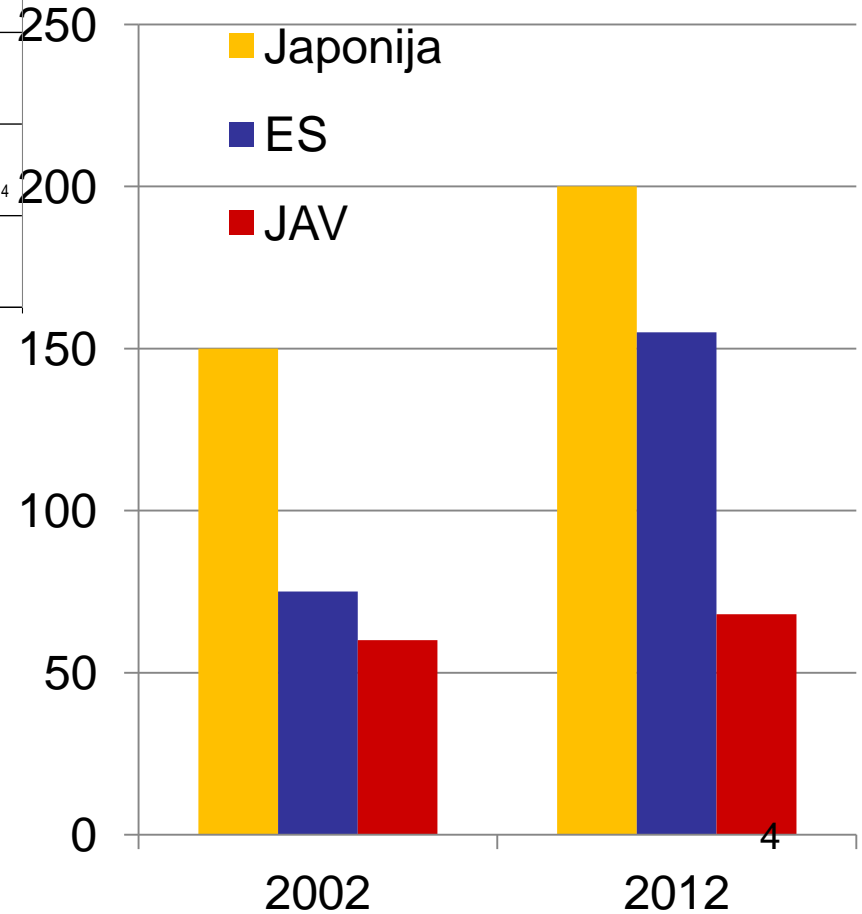
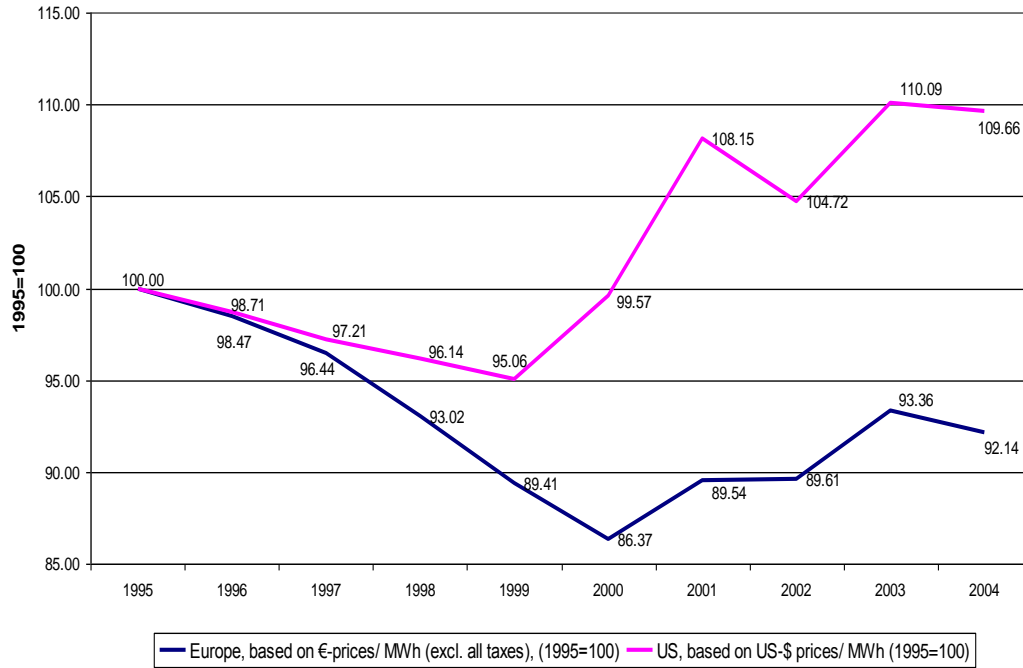
ES energetikos politikos tikslai ir problemos

Elektros rinkos liberalizacija

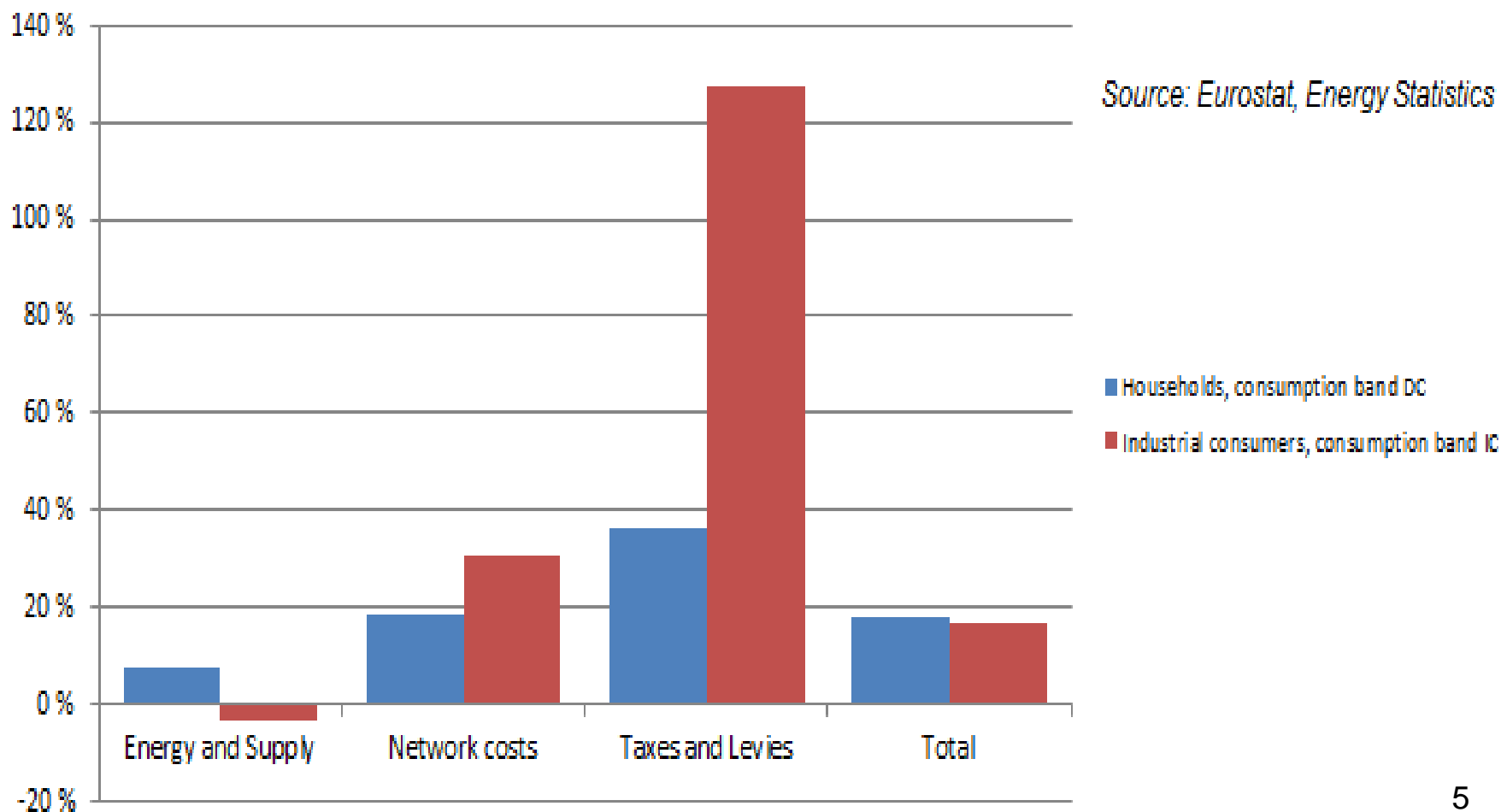

Elektros kainos pramonei

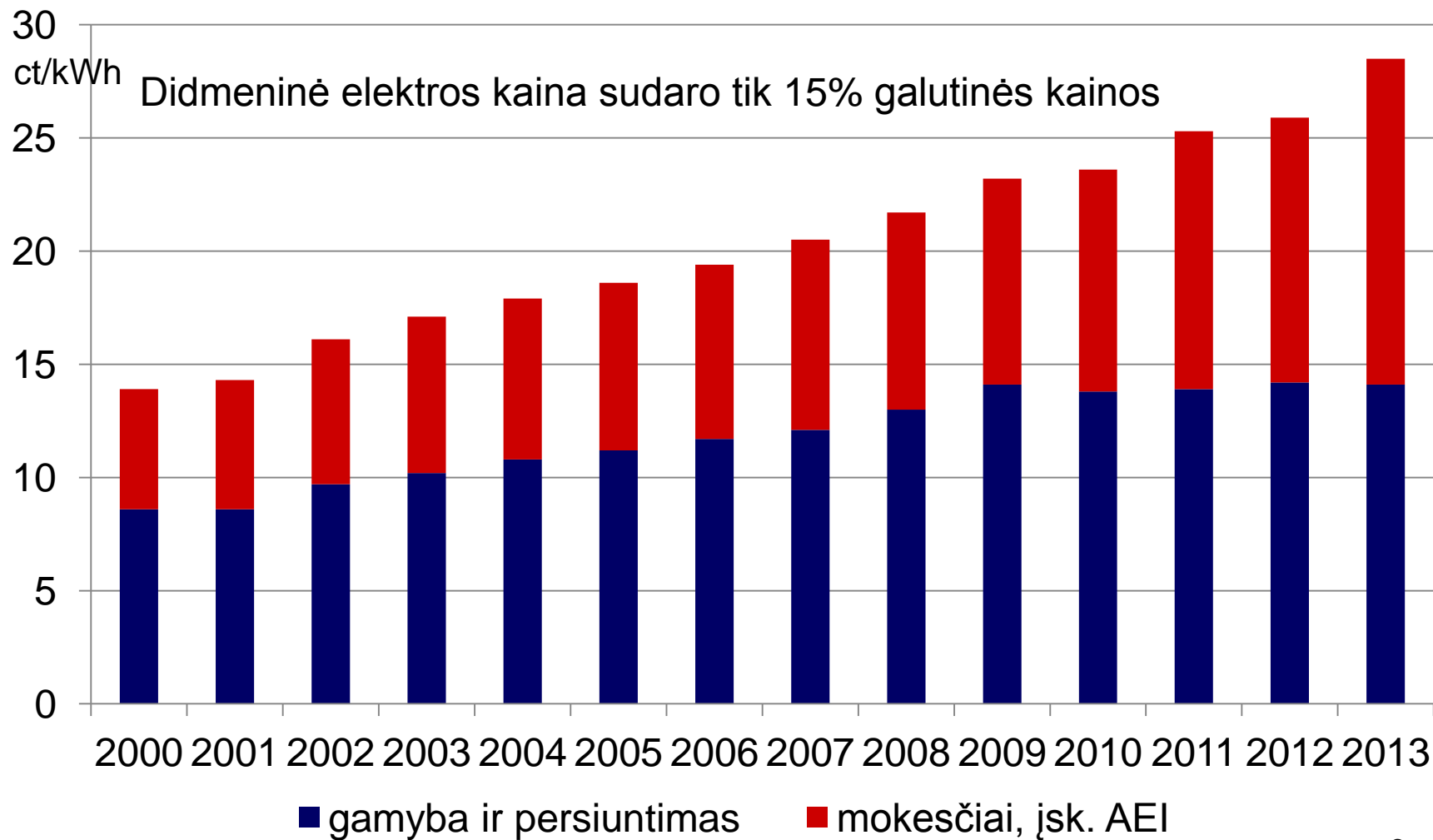

Kas augino elektros kainas

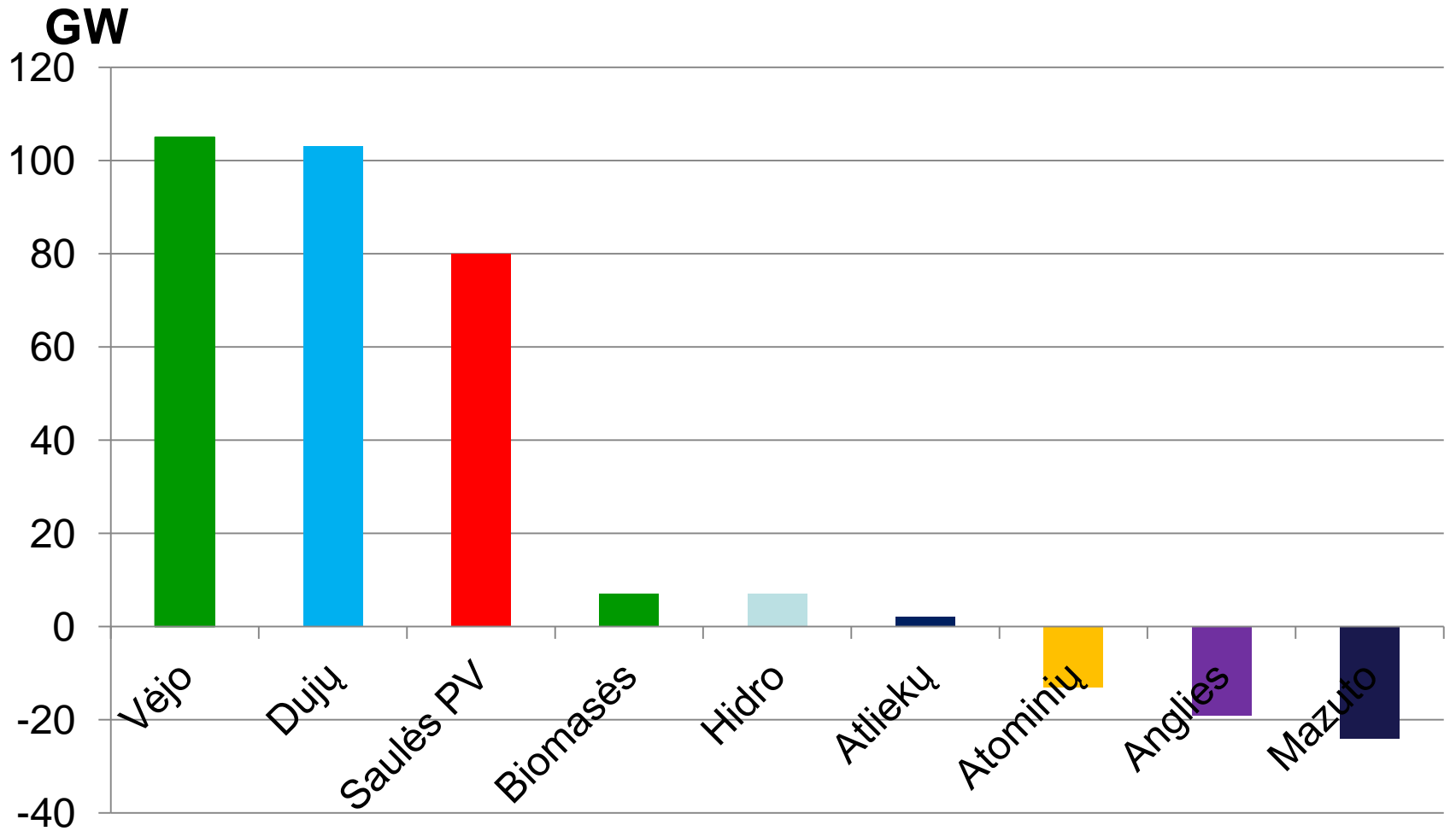
EU 28 wtd avg retail electricity prices,
2008 - 2012 percentage change by component

Elektros kainų gyventojams Vokietijoje kitimas

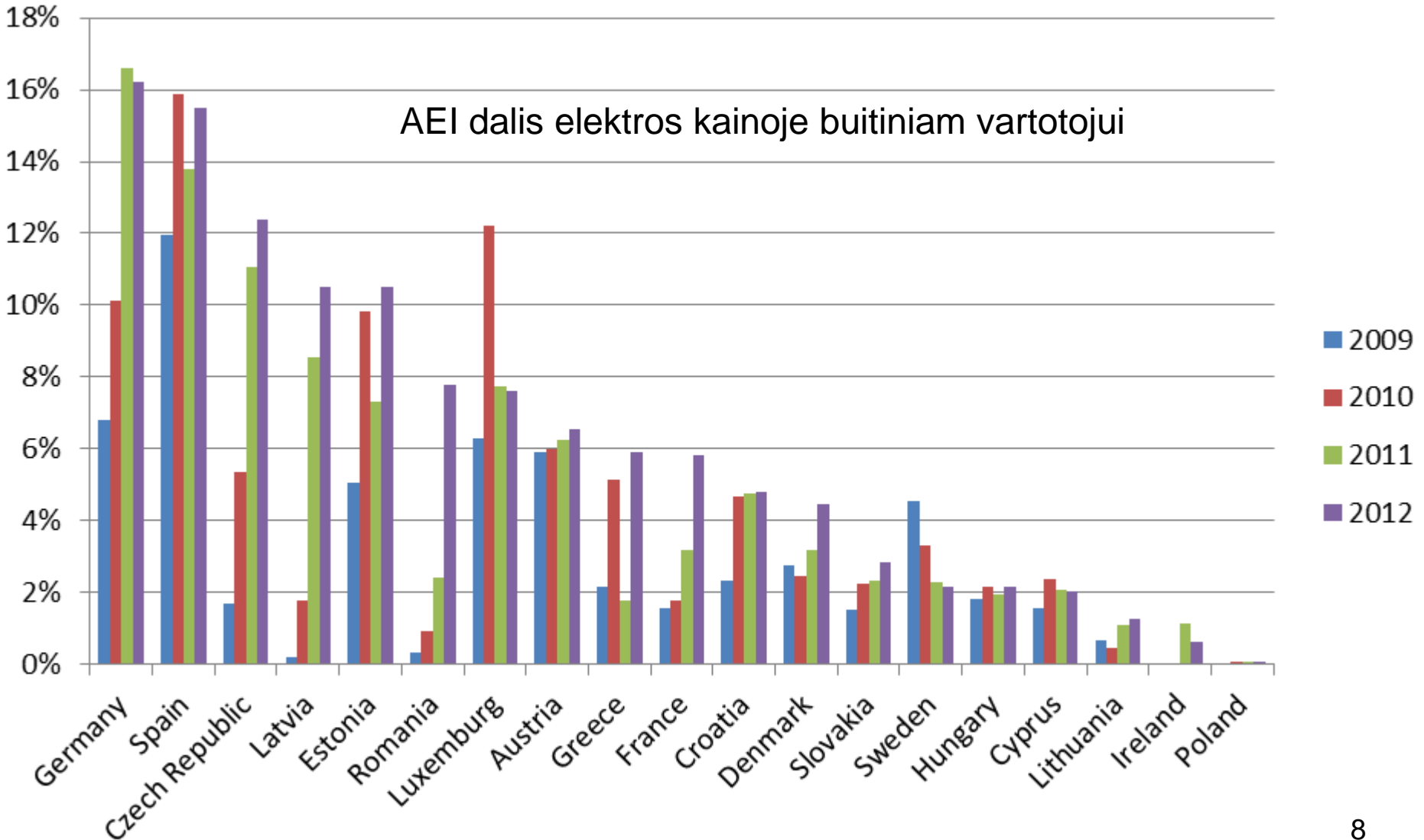

2000-2013 metais ES naujai įrengtų elektrinių galia

O kiek tai kainuoja vartotojams?

AEI dalis elektros kainoje buitiniam vartotojui

AEI įtaka elektros gamybai

High volatility of Renewables for Electricity Production

- The Role of Gas - 2 days in Spain -

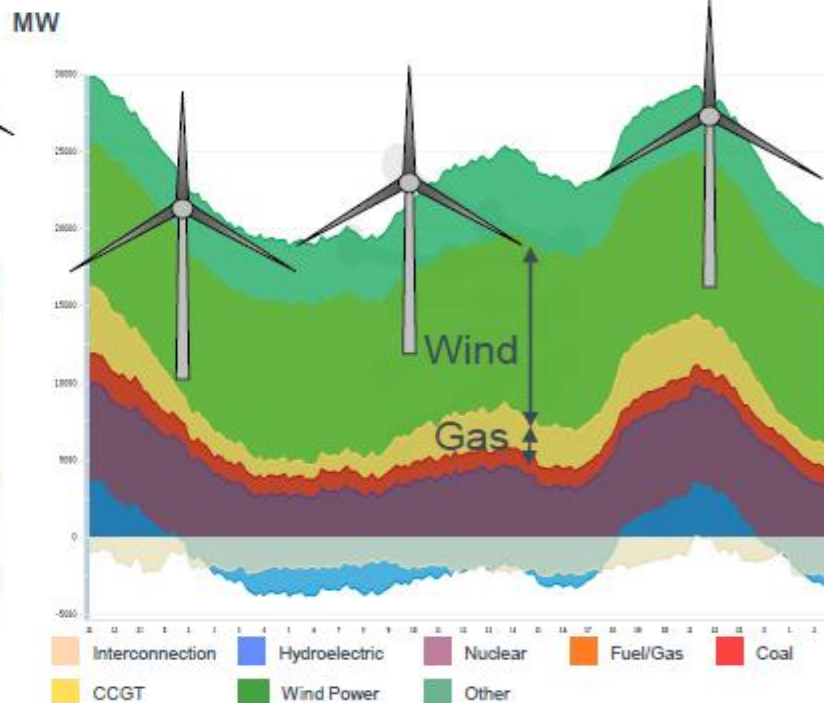
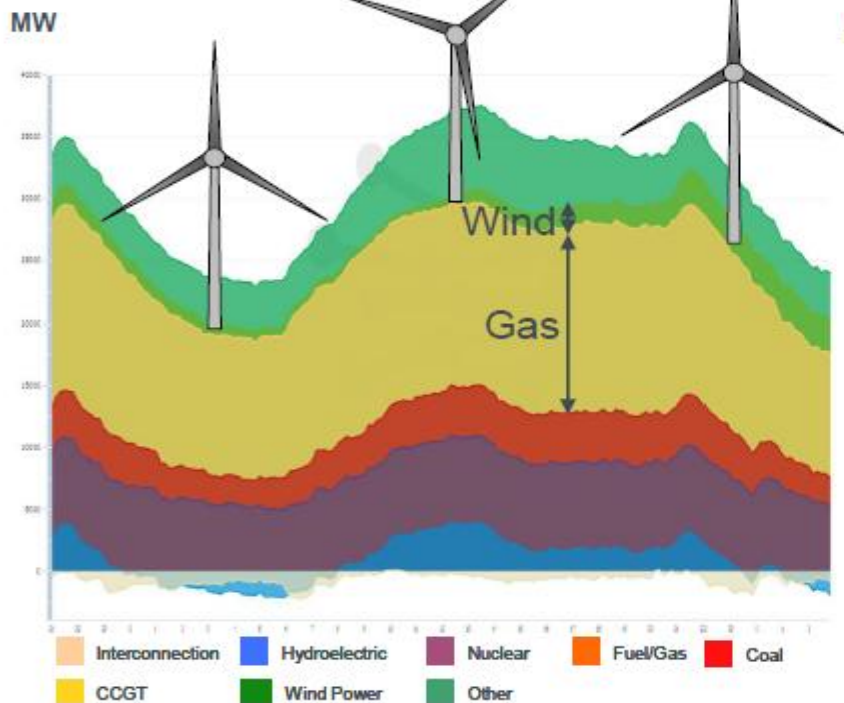
30-September-2010 – 24h

Wind Power 1%-10%

Difference
9.000 MW

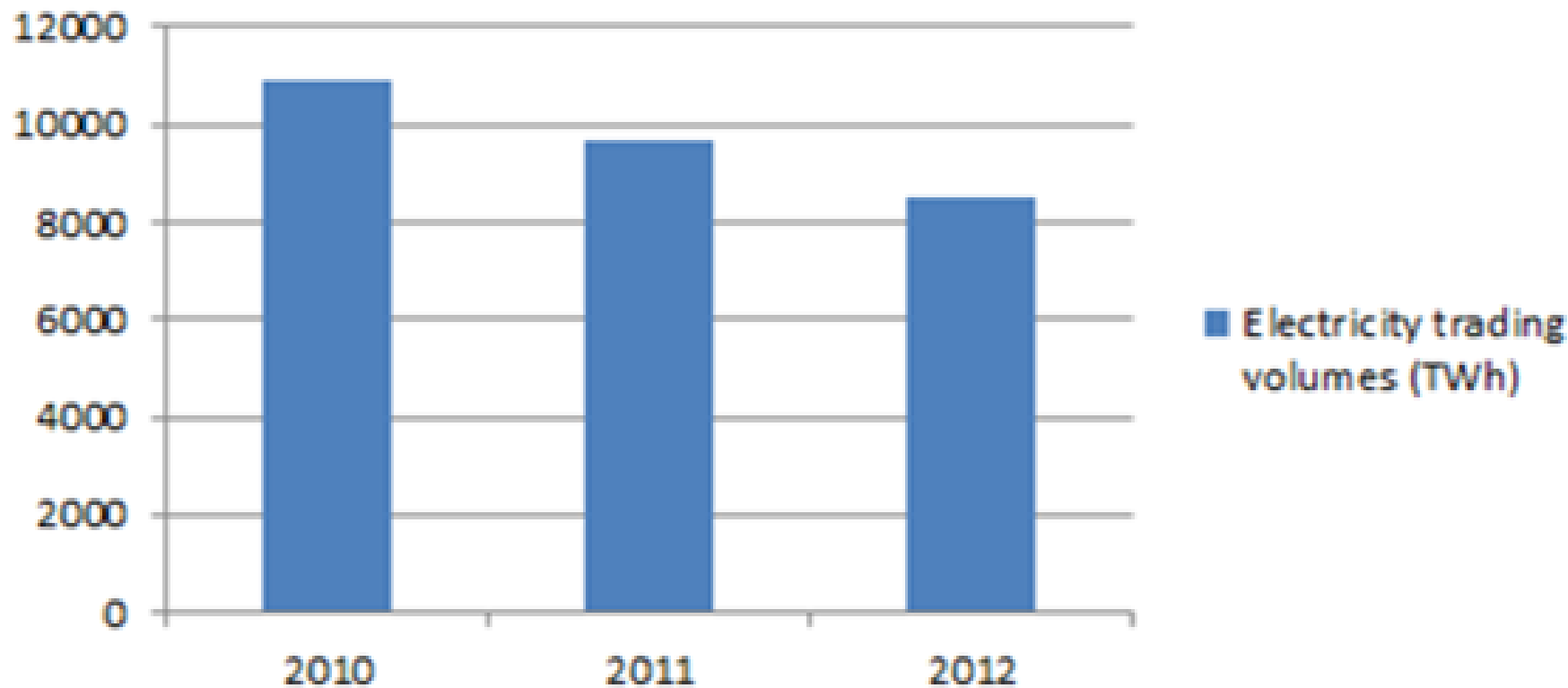
16-April-2012 – 24h

Wind Power 50-60%

Tradicinė elektros gamyba išstumiamą iš rinkos

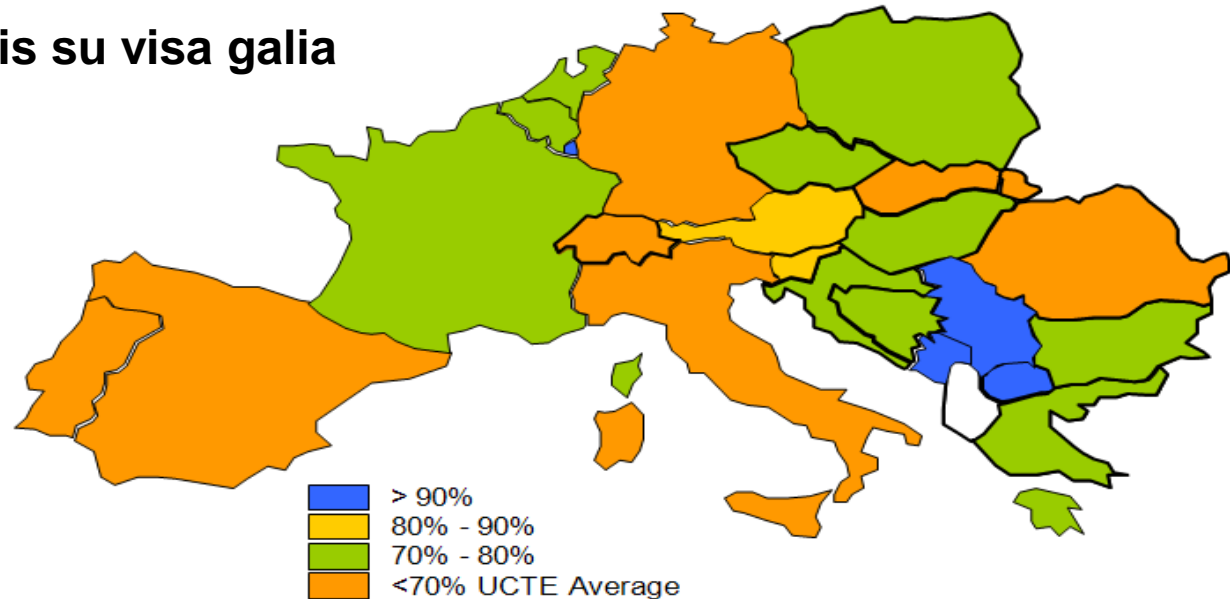
European electricity trading volumes evolution (TWh)

Kyla pavojus sistemos adekvatumui

Part of Reliably Available Capacity in Net Generating Capacity in 2013

Patikimos galios santykis su visa galia
2013 sausį 11:00

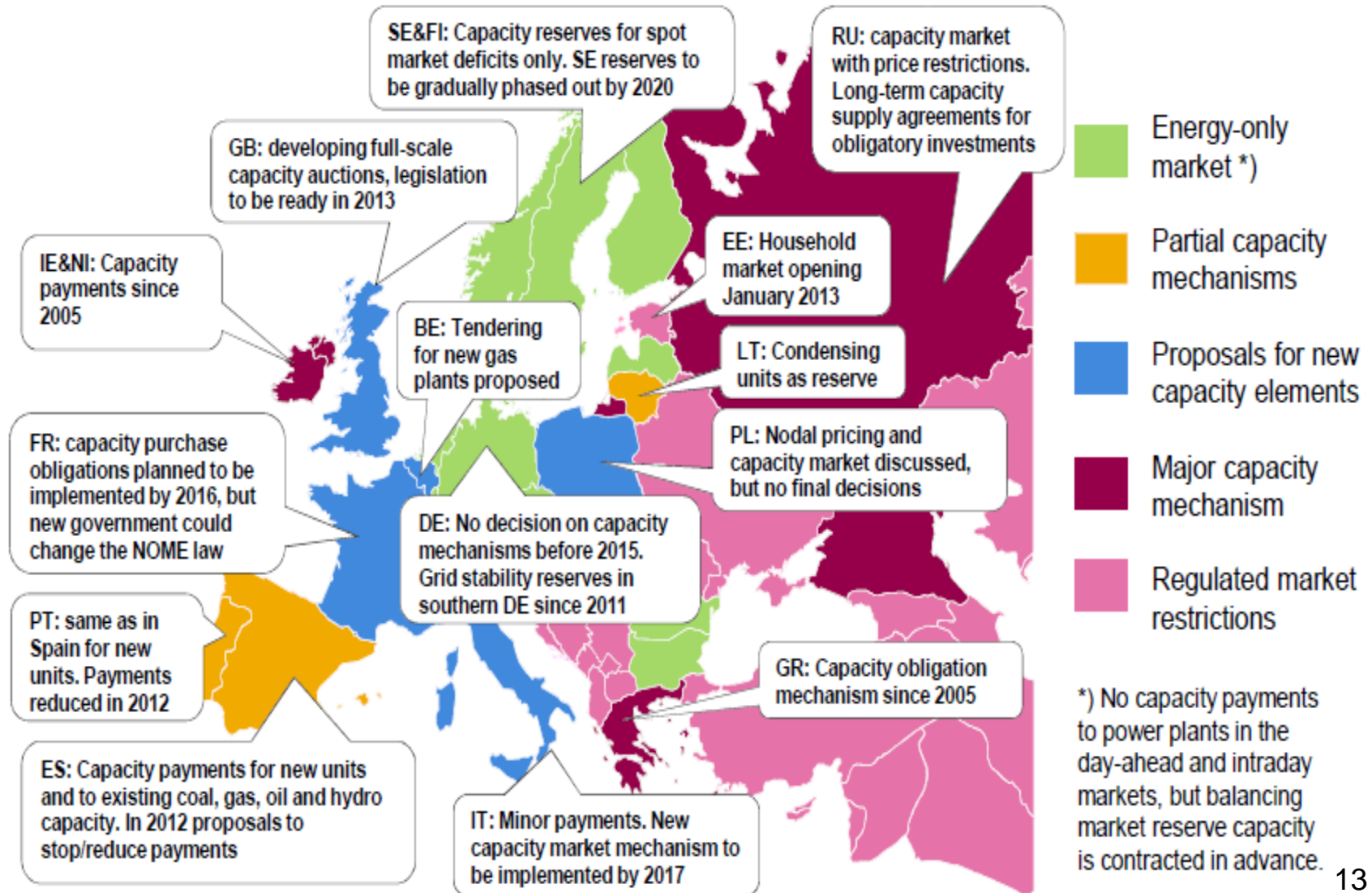

- Reikalingos investicijos į patikimą gamybą
- Bet jokios naujos elektrinės nėra konkurencingos
- D.Britanija taikys AE rėmimo principą kaip ir AEI
- RWE, EoN netgi uždaro esamas elektrines

Sprendimas - galios rinkos?

- III Elektros Direktyva numato, kad tiekimo saugumo sumetimais galima skelbti konkursus naujoms galioms
- Jau daugybė šalių taiko įvairius galių plėtros rėmimo būdus
- Gerai funkcionuojanti energijos rinka turėtų garantuoti ir tiekimo saugumą (ACER nuomone)
- Eurelectric nuomone, galios rinkos gali egzistuoti, bet tik regioninės
- Visi sutaria - būtina panaikinti rinkos funkcionavimo trūkumus

Galios apmokestinimas populiarėja

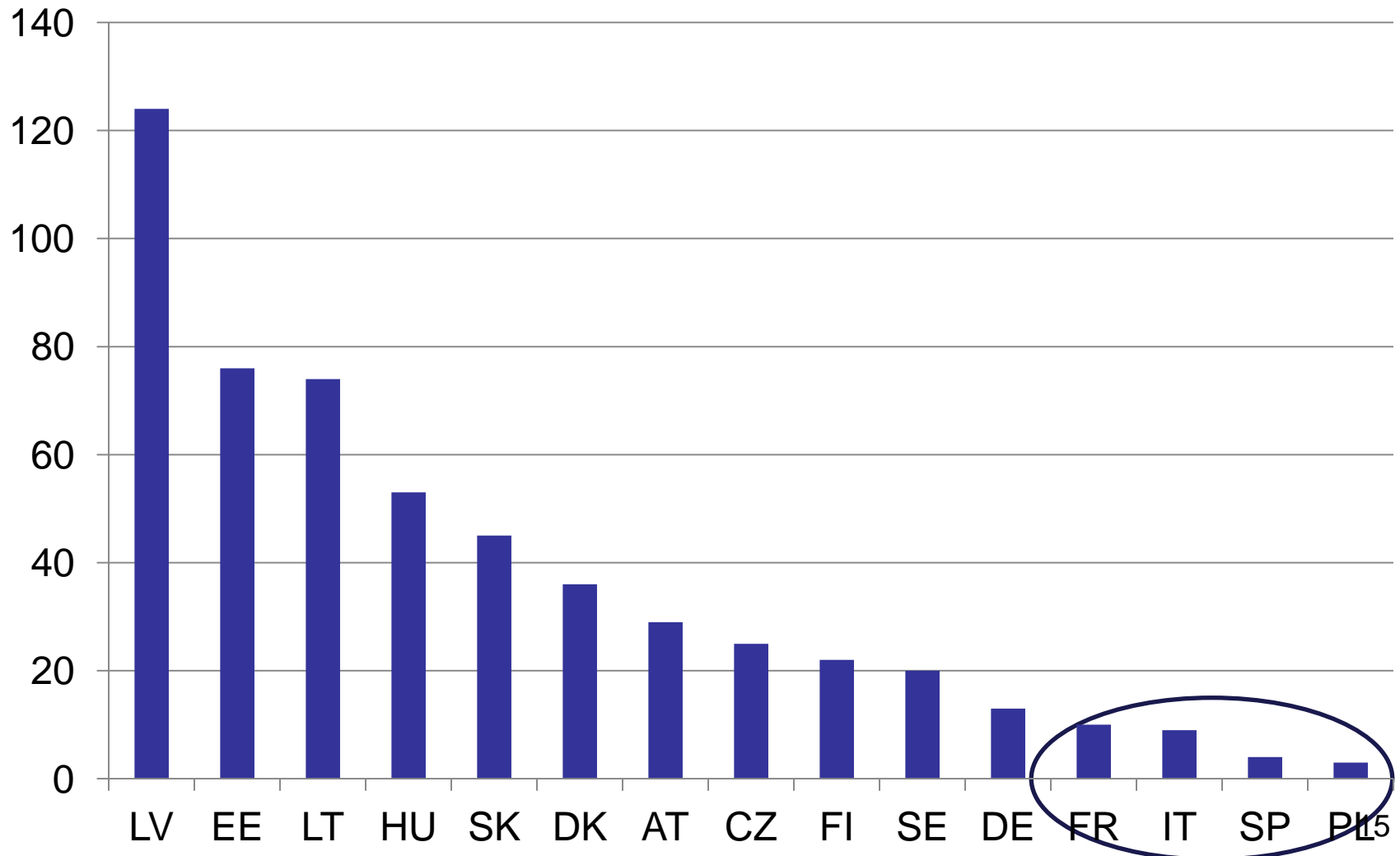

Rinkų apjungimas (EPC - Europos elektros kainų apjungimas)

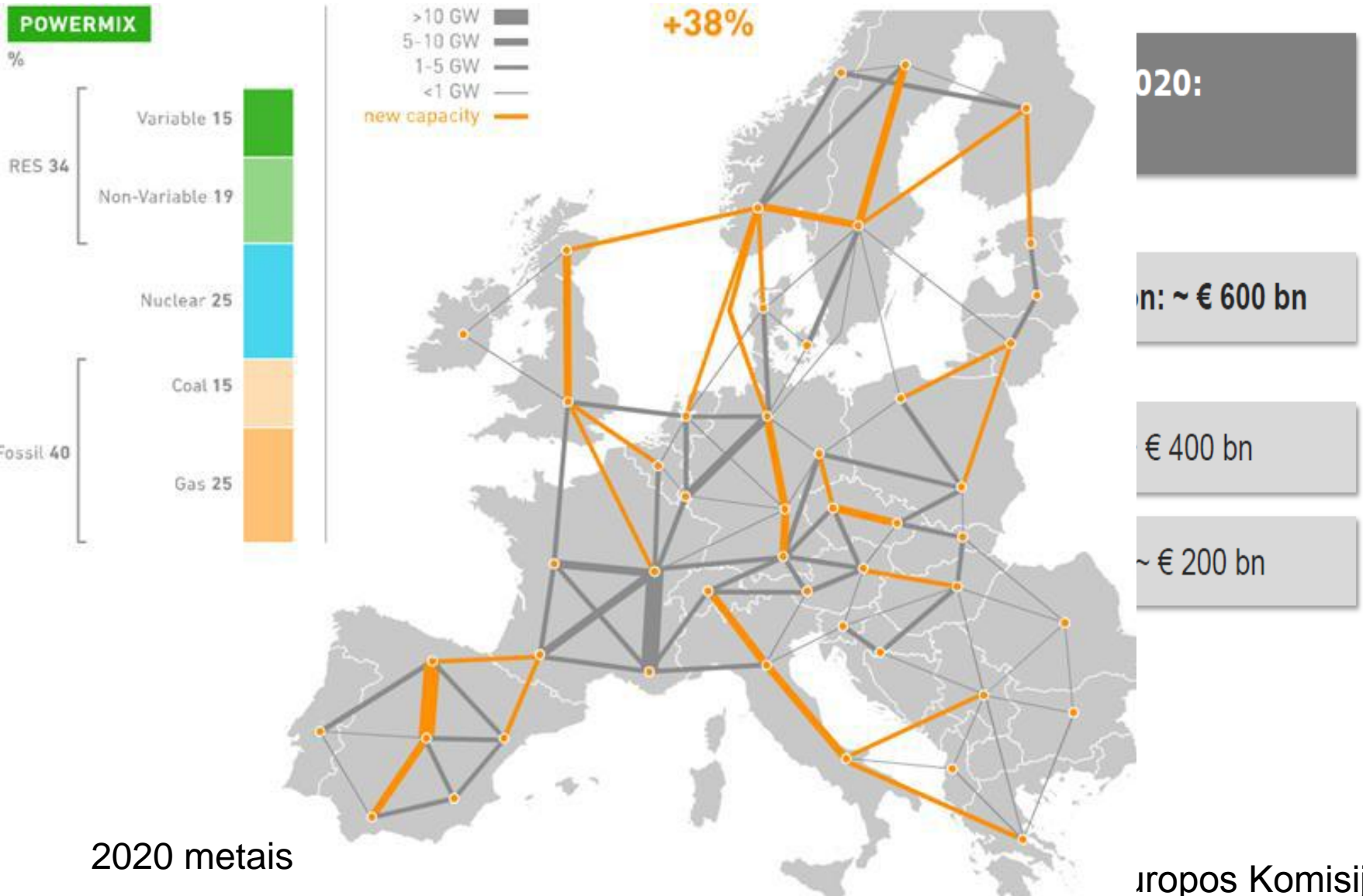
- Tikslas – 2014 m. apjungtos ES elektros rinkos (kainos)
- Pavyzdžiu imamas Šiaurės Vakarų Europos modelis, kuris jau turėtų veikti
- Toliau prie jo jungiasi kitos šalys
- Modelio diegimą koordinuoja ACER, prižiūri nacionaliniai reguliuotojai

Nepakankamos jungtys tarp šalių

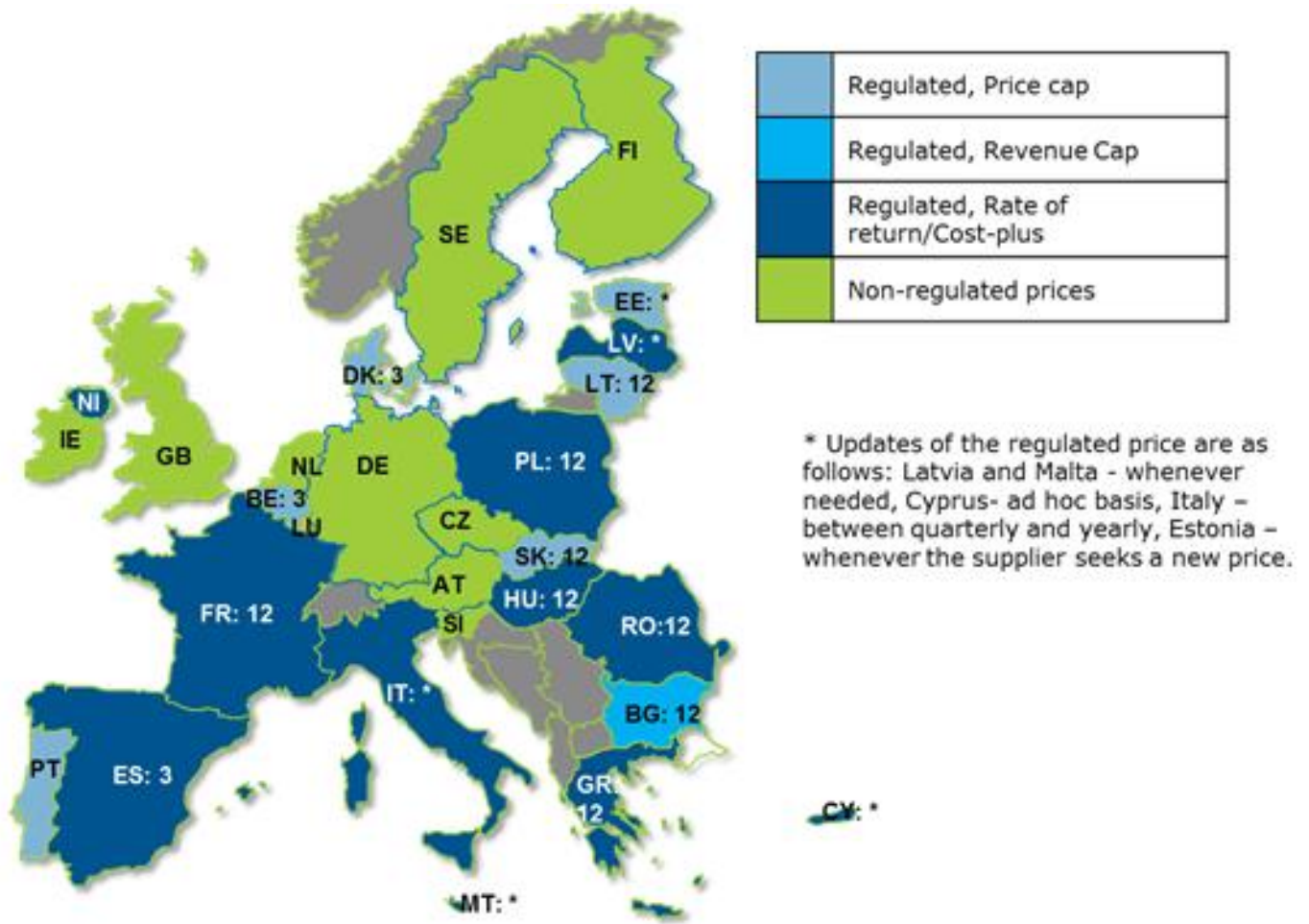
Importo galios santykis su esama galia, %

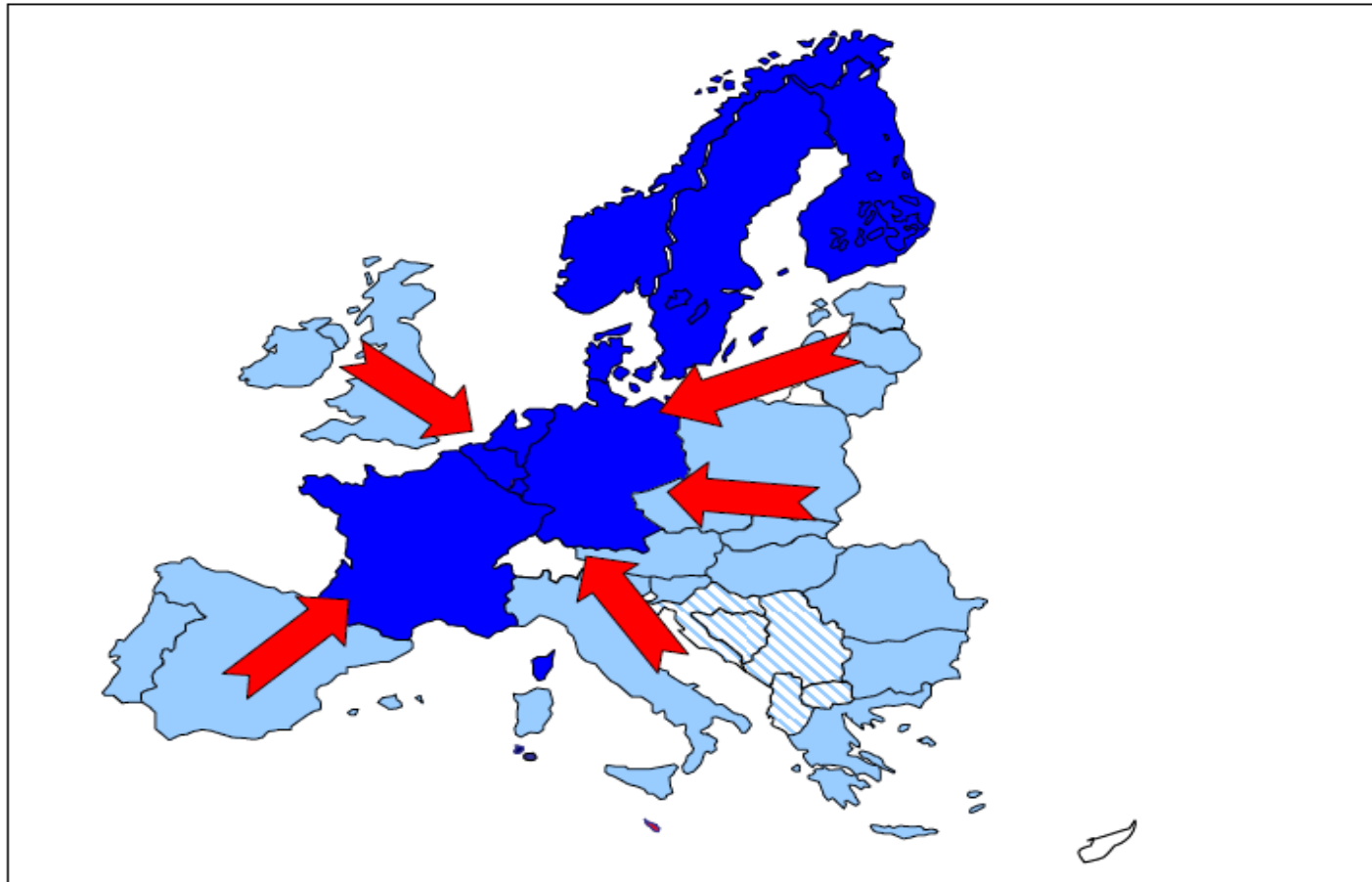
Reikalingos milžiniškos investicijos

Vis dar reguliuojamos elektros kainos

● Full market coupling by 2015

Ko reikia tikrai bendrai rinkai

- Išplėtos tinklų infrastruktūros, leidžiančios efektyviai prekiauti
- Konkurencinės, efektyviai veikiančios, neiškraipytos rinkos
- Vienodų taisyklių visoje ES
 - AEI turi palaipsniui ateiti į konkurencinę rinką
 - AEI rėmimo mechanizmai suvienodinti, parama mažėja
 - Bendri sprendimai dėl gamybos adekvatumo (galių rinkų)

A photograph of several high-voltage power line towers and their associated cables, silhouetted against a dramatic sunset sky. The sun is low on the horizon, creating a warm orange and yellow glow that transitions into a deep blue at the top. The towers are arranged in a receding line from the foreground to the background. The text "Ačiū už dēmesj" is overlaid in the center of the image.

Ačiū už dēmesj